

CARME MONTORIOL, «Sobre *L'huracà*»,¹ publicat dins el Teatre reunit de Carme Montoriol. Arola Editors / TNC, 2020.

Ací em teniu, davant del micròfon, per dir-vos alguna cosa de la meva obra *L'huracà*, que ha d'estrenar-se demà a la nit al Teatre Poliorama. El conflicte que s'hi presenta és d'aquells que la gent solen titllar d'escabrosos. No us espanteu, però! Estic segura que no hi trobareu res que pugui ofendre els vostres sentiments més delicats. Cap cosa tan lluny del meu pensament com proposar-me d'atreure l'atenció del públic a base d'un tema d'escàndol!

En *L'huracà*, com potser ja haureu endevinat a través d'aquests preliminars, he volgut estudiar un cas de desviació dels sentiments naturals. Aquests casos són molt més freqüents que no creiem i es donen, precisament, sempre, en persones que tenim com a models (models de bons pares, de bons fills, de bons germans, de bons amics); éssers que estimem completament normals, o per

¹ Conferència manuscrita sense títol, pronunciada a Ràdio Associació de Catalunya, que es conserva al Fons Carme Montoriol i Puig, Biblioteca Fages de Climent (Figueres).

sobre de la normalitat, en excel·lència. I us asseguro que ells foren els primers a sorprendre's, si podien tenir una noció clara de la veritable naturalesa de llurs sentiments. Però, que esclati el conflicte i totes les forces tèrboles que dormien en llur subconscient es desfermaran de sobte.

Heus ací l'origen de molts suïcidis estranys, de molts drames corsecadors, de molts crims inexplicables. Perquè, un cop alçat el vel, ja no hi ha remei. La paraula dita no pot fer-se enrere ni hi ha qui l'oblidi. Havíem reposat, anys i anys, al bord d'un avenc esfereïdor, però aquest avenc era dissimulat sota un tou d'herbes. Ara que la boca n'és desbrossada, proveu d'asseure-us-hi al marge! L'horror mateix de la seva profunditat us atraurà, us xuclarà. I acabareu per sucumbir-hi. Algunes vegades podríeu trobar la salvació en la fugida; no pas sempre. Pobre del que s'ha abocat a les portes de l'infern!

Amb *L'huracà*, he portat a les taules un d'aquests casos: no per analitzar-lo en fred, per dissecar-lo; ni tampoc per embrancar-m'hi en cap via patològica, ni per fer-ne obra de tesi. La meva ambició ha estat més alta (no sé si l'hauré aconseguida). He volgut realitzar artísticament, plàsticament, un tros de vida. Per assolir-ho, he procurat

esborrar-me davant dels meus personatges. Un cop creats uns caràcters, plantejat un conflicte, crec que l'autor no ha de fer sinó vetllar perquè els seus homes no ultrapassin el terme que, prèviament, els haurà assenyalat. (Sense aquesta precaució, qui sap on seríem quan voldríem aturar-nos!) Però la manera com es mouran, el camí que agafaran per a arribar a la fitxa proposada, ja no és cosa seva. Cal que ell s'esborri davant les seves criatures. Si les ha sabudes dotar d'ànima, pot deixar-les soles i estar tranquil.

*

Ara, abans d'acomiar-me de vosaltres, vull dir-us la meva satisfacció davant la interpretació perfecta que la companyia del Poliorama dona a *L'huracà*. El Primer Acte, de conjunt, el treuen amb una brillantor i una vivacitat extraordinàries, i en els altres actes us asseguro que hi tindreu sorpreses. Les primeres figures en fan una creació. Tots han posat el més gran amor en cada un dels personatges que encarnen i ja és sabut com l'única cosa que fa reeixir, en art, és l'amor.

Al mateix temps, em plau de fer constar el meu agraïment a Pous i Pagès, l'admirable director artístic d'aquesta

companyia, l'autor de tantes i tantes obres exquisides de la nostra escena, el qual, amb un desinterès no gaire corrent, posa la seva llarga i fecunda experiència teatral a contribució dels autors novells, o quasi novells, com jo mateixa.

I, ara, a callar, i a esperar que sigueu vosaltres, tots els que m'heu escoltat, qui, després de passar per la sala del Poliorama, doneu el vostre parer sobre *L'huracà* i pronuncieu el jutjament definitiu sobre la meva obra.

Adeu-siau.

26 de gener de 1935